

Thuiswerken

• Nederland koploper met 1 miljoen thuiswerkers

Telewerken tegen verkeersinfarct

Nederland is kampioen met 1 miljoen thuiswerkers. Maar met het oog op het naderend verkeersinfarct is dat nog lang niet genoeg.

Sarah-Mie Luyckx

De Amsterdamse Marianne Sturman is naar eigen zeggen een onderneemer van het innovatieve slag. Zeven jaar geleden richtte ze Moneyppenny op: een uitzendbureau voor thuiswerkers, die met name gespecialiseerd zijn in administratieve en secretariële taken. Inmiddels heeft Moneyppenny een bestand van 5000 zogeheten 'Flexibele Assistenten': veelal hoogopgeleide vrouwen met jonge kinderen, die door onder meer Nuon en ABN Amro worden ingehuurd. „Het is de laatste tijd echt waanzinnig gegaan”, meldt Sturman. „In twee jaar tijd is mijn omzet ruim verdubbeld tot 2,5 miljoen euro. Thuiswerken raakt langzamerhand steeds meer geaccepteerd.”

Dat kan de Stichting Nederlands EwerkForum, dat het thuis-ofwel telewerken wil bevorderen, beamen. Sinds het fenomeen medio jaren negentig voorzichtig op de maatschappelijke agenda kwam, is het aantal werknemers dat minimaal één dag per week op het privé-adres zijn klussen klaart, gestegen tot 1 miljoen. „Daarmee zijn we koploper en een voorbeeld voor de rest van de wereld”, zegt directeur Philip Todd. „Nederland is om verschillende redenen zo ver gevorderd. We lopen qua techniek voorop, tellen het grootste aantal parttimers in Europa die zo min mogelijk reistijd willen, en hebben relatief weinig last van een prikklokmentaliteit.”

Hoewel Nederland zich gidsland mag noemen, zijn 1 miljoen thuiswerkers nog lang niet genoeg, vinden verschillende partijen. Zo riep werkgeversorganisatie VNO-NCW de overheid onlangs op om thuiswer-

ken vanwege het naderende verkeersinfarct fiscaal aantrekkelijk te maken. „Circa 4 miljoen mensen werken op kantoor”, stelt directeur Niek Jan van Kesteren. Als de helft van hen één of twee dagen per week niet meer in de trein of de weg op hoeft om naar het werk te komen, zou dat enorm schelen.”

Maar niet alleen door het stijgend aantal files klinkt de roep om veel meer thuiswerkers, zegt Philip Todd. „Duurzaamheid staat weer op hoog op de agenda. Door het aantal autokilometers te beperken, kan de CO₂-

'U verliest tijd doordat u rijdt'

uitstoot worden verminderd. Daarbij kampen we met een steeds krapere arbeidsmarkt. Dus is het zaak om mensen te bereiken voor wie de dagelijkse gang naar kantoor een probleem kan zijn, zoals vrouwen met kinderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikten.”

In dit licht vindt de directeur het 'onterecht' dat de overheid zijn Stichting Nederlands EwerkForum niet langer subsidieert. „Een paar ton voor onze initiatieven en een campagne om het thuiswerken te stimuleren, staat niet in verhouding tot de kosten voor nog meer asfalt. Langs de snelwegen staan wel 'Hebt u vragen over de files: bel met Rijkswaterstaat'. Ik zie liever dat ze melden: 'U verliest tijd doordat u rijdt'.”

Hoewel Todd meer propaganda voorstaat, is er het afgelopen decennium volgens hem al flink wat bereikt. „De meeste sectoren staan inmiddels open voor telewerken; alleen in de traditionelere accountancy en bankenwereld wil het nog niet erg vlotten.” Voor wat betreft Rabobank Nederland gaat die observatie niet meer op. Onder leiding van Piet

van Schijndel, lid van de raad van bestuur, is die bank een project begonnen om 'het nieuwe werken' te stimuleren. Dat Van Schijndel de kar trekt, is geen toeval. Tien jaar geleden leidde hij met succes een soortgelijk traject bij Interpolis, één van de eerste Nederlandse bedrijven die zijn mensen stimuleerde om thuis te gaan werken. 'Het maken van een cultuuromslag vormt de grootste hindernis', ervoer Van Schijndel bij de Tilburgse verzekeraar, toen nog een dochter van Rabobank. „Niet de directie maar het midden-management ligt dwars. Die leidinggeven- den willen hun medewerkers continu in het vizier hebben. Nergens voor nodig. Uit onderzoek is inmiddels gebleken dat thuiswerkers juist productiever zijn.”

„Het wantrouwen moet worden omgezet in vertrouwen”, doceert Van Schijndel. „De meesten zijn gemotiveerd en willen hun werk zo goed mogelijk doen. Geef hen dan de vrijheid. Het Rabobank-project heet 'Unplugged', omdat een minimum regels het uitgangspunt is. Daarmee krijg je ondernemende medewerkers, die klantgericht werken.”

'Een keer per maand naar werkoverleg'

Lorain de Groot (52) uit Amsterdam werkt sinds 2003 voor Moneyppenny, het uitzendbureau voor thuiswerkers. „Die constructie vind ik ideaal”, zegt ze. „Mijn man zit voor z'n baan vaak in het buitenland, en ik wil er graag zijn voor onze twee kinderen van 8 en 9 jaar. Die breng ik 's ochtends naar school, waarna ik stipt om 9.30 uur begin. Van files heb ik geen last.” „Momenteel ben ik vijf uur per week actief voor een ict-bedrijf, waarvoor ik de administratie doe. Daarnaast doe ik twaalf uur per week secretaressewerk voor een internationaal adviesbureau, dat in Nederland alleen over een virtueel kantoor beschikt. Mijn pc is aange-

Project Rabobank

„De afgelopen anderhalve eeuw hebben we een rigide scheiding tussen huis en werk doorgevoerd; voorheen werkte iedereen thuis”, zegt Piet van Schijndel, die bij Rabobank het thuiswerkproject leidt. „Ambachtslieden hadden wel een gildenhuis, waar ze elkaar konden ontmoeten. Zo moet het kantoor van de toekomst ook zijn. Een plek om te vergaderen en communiceren. Medewerkers zullen daarvoor toch nog met regelmaat naar het werk moeten komen. Daarnaast moeten mensen het gevoel houden dat ze ergens bij horen, een organisatie waar ze trots op zijn.” Wanneer een onderneming voor thuiswerken kiest, moet een kantoor dat ook uitstralen, vindt Van Schijndel. Dus geen eigen bureaus meer, en een interieur dat de vrijheid van de werknemer onderstrept. In de Rabobank-gebouwen komen daarom allerlei soorten werk- en overlegplekken, afgestemd op de verschillende behoeften van medewerkers.

sloten op hun server; zo kan ik afspraken maken voor alle 26 consultants, die ook vanuit huis werken. Beide bedrijven waarvoor ik actief ben, hebben één keer maand werkoverleg. Ik ben niet verplicht daarbij aanwezig te zijn, maar doe het toch. Ik wil graag op de hoogte blijven van alles, en vind het leuk om de mensen te zien.”

„Ik ben twaalf jaar werkzaam geweest als directiesecretaresse voor Nissan, maar mis het werken met collega's niet. In je eentje ben je veel meer gefocust, en dus productiever. Ook bevalt het me dat ik m'n eigen prioriteiten kan stellen. Wat ik 's middags niet af krijg, pak ik 's avonds nog even op.”